

Andrzej M. Wyrwa

Łekno, st. Ł19, kościół św. Krzyża,
gm. Wągrowiec, woj. pilskie, AZP
43-31/3

Informator Archeologiczny : badania 30, 301

1996

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

jącej w tym miejscu parceli w północnej pierzei rynku. Zapewne w wyniku podziałów parcela, która początkowo miała szerokość 2 prętów (dla Lubawy jest to 9,18 m) została podzielona na dwie części, które w czasach późnonowożytnych zostały zabudowane dwiema kamienicami, mającymi na granicy ze sobą jeden wspólny fundament, którego reliktów odsłonięto między innymi w wyniku badań archeologicznych. Niestety nie natrafiono na pozostałości zabudowy późnośredniowiecznej i wczesnonowożytnej, która prawdopodobnie została zniszczona przez podpiwniczone budynki późnonowożytne. W części północnej wykopu uchwycono jedynie fragmentarycznie niezakłócone nawarstwienia kulturowe, które można wiązać z wcześniejszymi okresami funkcjonowania miasta, nie wcześniejszymi jednak niż wczesnonowożytne, a więc pochodzące z końca XV i z XVI wieku. Pozyskano tu stosunkowo niewielką, jak na warunki miejskie, ilość przedmiotów zabytkowych w postaci ceramiki (146 fragmentów), metali (3 fragmenty) oraz bardzo nielicznych fragmentów kafli (2). Jeżeli chodzi o ceramikę, to wystąpiły tu naczynia wypalane zarówno w atmosferze utleniającej, jak i redukcyjnej. Do najciekawszych form należy między innymi fragment XVIII-wiecznego trójnóżka wypalonego w atmosferze utleniającej i polewanego jasnobrązową polewą. Z pozostałych naczyń ceglanych należy wymienić duży fragment misy zdobionej białymi, równoległymi względem siebie, poziomymi paskami; fragment wylewu niewielkiego naczynia obustronnie polewanego brązową polewą oraz fragment wylewu garnka o barwie beżowo-brunatnej. Wszystkie fragmenty można datować na XVII i XVIII w., a więc okres nowożytny. Starsze chronologicznie są niewątpliwie niektóre naczynia siwe – z najciekawszych form można wymienić fragmenty wylewów garnków oraz duży fragment pokrywy z guzikowatym uchwytem. Fragmenty te można datować ogólnie na okres od końca XV do 1 połowy XVII w., choć wystąpiły tu także mało charakterystyczne fragmenty, w dodatku wtórnie przepalone, które można datować na okres od XVII do XVIII wieku. Bardzo ciekawym egzemplarzem jest fragment wylewu kufla z kamionki tzw. Westerwaldzkiej, który można datować na drugą ćwierć XVIII wieku.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w archiwum PSOZ w Olsztynie.

Badania nie będą kontynuowane.

Lublin-Rynek 11,
gm. *loca*, woj. legnickie

patrz: późne średniowiecze

ŁEKNO, st. Ł19,
kościół św. Krzyża,
gm. Wągrowiec,
woj. piłskie,
AZP 43-31/3

- kościół późnośredniowieczny i nowożytny (XV–XIX w.)
- cmentarz szkieletowy późnośredniowieczny i nowożytny

Badania przeprowadzone przez dr. hab. Andrzeja M. Wyrwę (Ekspedycja Archeologiczna „Łekno” przy Instytucie Historii im. Adama Mickiewicza w Poznaniu). Drugi sezon badań.

Ustalono, że po kościele Świętego Krzyża, zbudowanym w 1444 r. na przedmieściu Łekna, zwanym Prawo Polskie, pozostały nieliczne, luźne reliktów w postaci rozrzuconych w obrębie badanych wykopów kamieni, najprawdopodobniej po podmurówce pod drewnianą konstrukcję świątyni, oraz płytek posadzkowych, fragmentów szkieł witrażowych i ceramiki naczyniowej. Ze względu na zniszczenie pierwotnych układów stratygraficznych i ewentualnych podziemnych reliktów obiektu (m.in. przez transeje z czasów II wojny światowej), nie zdołano odtworzyć rozplanowania przyziemia kościoła. Rozpoznano natomiast duży fragment cmentarza, na którym odsłonięto kilkanaście grobów osobników różnej płci. Oprócz grobów ziemnych odkryto obstawę grobową i ceglany grobowiec kopułkowy, w którym znajdowało się już tylko osarium z kośćmi kilku zmarłych. W niektórych grobach zachowały się szczątki desek trumiennych. Znalaziono też niewielkie fragmenty tkanin z obicia trumny oraz monety z XVIII w. W trakcie eksploracji warstw wydobyto duże ilości żelaznych gwoździ, którymi zbijano konstrukcje drewniane trumien i najprawdopodobniej kościoła, oraz ceramikę naczyniową. Badania zakończono.

ŁĘCZNA-Podzamcze, st. 2,
gm. *loca*,
woj. lubelskie,
AZP 76-84/1

- zamek (XV–XIX w.)

Badania wykopaliskowe przeprowadzone przez dr. hab. Irenę Kutyłowską (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie) w ramach praktyk studenckich. Pierwszego sezonu badań. Reliktów zamku poszukiwano w maju 1996 r. w południowo-zachodniej partii wyniesienia Podzamcze (mgr J. Ścibor z Muzeum Regionalnego w Łęcznej). Latem tegoż roku założono w sąsiedztwie wykopów z maja 3 kolejne wykopy, o łącznej powierzchni 20 m².